U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Jakuba Camrdy, Mgr. Davida Hipšra, JUDr. Zdeňka Kühna, JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Průchy v právní věci navrhovatele: **Ing. B. V.**, zastoupeného Mgr. Martinem Šípem, advokátem se sídlem Převrátilská 330, Tábor, proti odpůrci: **Státní volební komise,** se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, za účasti: **Mgr. Luděk Jeništa**, Vlašim, senátora za volební obvod č. 41 (Benešov), v řízení o návrhu na neplatnost volby kandidáta do voleb do Senátu Parlamentu České republiky konaných dne 12.-13. 10. 2012 a 19.-20. 10. 2012,

takto:

I. Návrh se odmítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1.] Návrhem ze dne 22. 10. 2012, doplněným k výzvě soudu podáním ze dne 1. 11. 2012, se navrhovatel domáhal „vyslovení neplatnosti volby kandidáta do Senátu Parlamentu České republiky konaných v roce 2012 ve volebním obvodu č. 41 (Benešov)“. Porušení volebního zákona spatřuje v tom, že pro volby do Senátu v 2012 došlo k úpravě volebních obvodů. To vedlo k tomu, že obec Sázava byla přesunuta z volebního obvodu č. 41 (Benešov), kde se volby konaly v roce 2012, do volebního obvodu č. 40 (Kutná Hora), kde se volby budou konat v roce 2016.

[2.] Navrhovatel se domnívá, že tato úprava, jakkoliv sleduje legitimní cíl, nerespektovala požadavek ochrany práva oprávněných voličů volit v zákonem stanoveném cyklu šesti let. Protože zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“), blíže neurčuje, jakým způsobem má k případné změně volebních obvodů dojít, navrhovatel dovozuje, že taková změna musí být přiměřená. Tedy že při rozhodování mezi vícero variantami musí být respektován požadavek čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a výsledná úprava obvodů musí do zaručených práv stěžovatele zasáhnout v nejmenší možné míře.

[3.] Státní volební komise ve svém vyjádření k návrhu uvedla, že pro volby do Senátu volební zákon předepisuje rozdělení území státu do 81 obvodů. Zároveň stanoví požadavek, aby došlo ke změně území volebních obvodů v případě, že se počet obyvatel změní o 15 procent oproti průměrnému počtu obyvatel, který připadá na jeden mandát. Průměrný počet obyvatel na jeden obvod činil 130 034 obyvatel. Ve volebním obvodu č. 41 vzrostl počet obyvatel na 152 089, tedy nad limit zákonem předvídaný. Proto došlo k jeho úpravě zákonem č. 222/2012 Sb., kterým se mění volební zákony a zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 222/2012 Sb."), který přeřadil obec Sázava z obvodu č. 41 do obvodu č. 40. Protože v obvodu č. 40 proběhly volby do Senátu v roce 2010, je přirozené, že i v obci navrhovatele budou volby do senátu probíhat až v roce 2016. Není to však důsledkem volební manipulace, která by navrhovateli měla upřít jeho volební právo, ale zákonným stanovením podmínek výkonu volebního práva, tak jak to předpokládá čl. 20 Ústavy České republiky a čl. 21 odst. 3 Listiny základních práv a svobod.

[4.] Podle § 90 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."), se za podmínek stanovených zvláštními zákony může občan domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti volby kandidáta. Volební zákon v § 87 odst. 2 stanoví, že návrh může podat občan zapsaný do stálého seznamu ve volebním okrsku, kde byl senátor volen. V projednávané věci bylo zjištěno, že obec Sázava nepatřila ve volbách do Senátu v roce 2012 do volebního obvodu, kde se tyto volby konaly, což ostatně tvrdí i navrhovatel. Z toho plyne, že navrhovatel nebyl zapsán ani do stálého seznamu voličů ve volebním okrsku, kde byl senátor volen, a není tak aktivně legitimován k podání návrhu na neplatnost volby kandidáta. Nejvyšší správní soud proto musel návrh podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. odmítnout.

[5.] Odmítnutí návrhu nebrání Nejvyššímu správnímu soudu vyjádřit se stručně k samotnému problému, který vedl navrhovatele k podání návrhu, aby navrhovateli jako občanovi a voliči vysvětlil, proč v jeho volebním okrsku v letošním roce volby do Senátu neproběhly. V popisu skutkového stavu je totiž třeba s navrhovatelem souhlasit, neboť se skutečně před těmito volbami do Senátu změnily hranice volebních obvodů. Volební obvody pro volby do Senátu jsou stanoveny v příloze č. 3 volebního zákona. Ve spojení s § 94 cit. zákona je možno určit, do jakého volebního obvodu pro volby do Senátu volič patří, a dále, ve kterém roce, kromě roku 1996, kdy proběhly volby ve všech volebních obvodech, probíhají volby právě v jeho volebním obvodu.

[6.] Zákonem č. 222/2012 Sb. došlo ke změně v příloze č. 3 volebního zákona, tedy ke změně některých volebních obvodů, mj. i volebního obvodu stěžovatele. Tuto změnu předvídá již zmiňovaný § 59 odst. 2 volebního zákona, podle kterého se změní území volebních obvodů v případě, že počet obyvatel v některém volebním obvodu poklesne nebo se zvýší o 15 procent oproti průměrnému počtu obyvatel připadajícímu na jeden mandát v České republice. Z vyjádření Státní volební komise i důvodové zprávy k zákonu č. 222/2012 Sb. plyne, že tyto podmínky byly naplněny.

[7.] Navrhovatel sám uznává, že změna volebních obvodů sleduje legitimní cíl. Tím je zmenšení rozdílu v počtu obyvatel mezi jednotlivými volebními obvody, jelikož

jejich nerovnováha by mohla vést k porušení jedné ze základních zásad volebního práva – zásady rovnosti (čl. 18 odst. 2 Ústavy). Ta si nejen žádá, aby každý volič měl stejný počet hlasů, ale zároveň aby každý z těchto hlasů měl stejnou váhu. To ostatně Nejvyšší správní soud konstatoval též ve svém usnesení z 26. 10. 2010, č. j. Vol 62/2010 – 4, podle kterého je změna volebních obvodů *„odůvodněn[a] principem rovnosti volebního práva tak, aby všechny volební obvody byly zhruba stejně velké, a tedy aby váha hlasu jednotlivého voliče měla přibližně stejnou váhu bez ohledu na to, do kterého volebního obvodu spadá. Pokud by k těmto pravidelným úpravám hranic volebních obvodů nedocházelo, hrozilo by, že váha hlasu jednotlivého voliče v některém obvodu by byla větší jen proto, že v tomto obvodu klesá počet obyvatel, a tudíž se zvětšuje relativní váha hlasu jednoho voliče.* V tomto případě jde tedy o dočasné prodloužení přestávky mezi dvěma možnostmi výkonu volebního práva navrhovatele, nebo jinými slovy, o stanovení podmínek výkonu volebního práva zákonem, jak na to pamatuje čl. 21 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, podle kterého je volební právo *„všeobecné a rovné a vykonává se tajným hlasováním. Podmínky výkonu volebního práva stanoví zákon.“*

[8.] Je-li navrhovatel toho názoru, že ústavně souladná je pouze ta varianta, kdy obec z jednoho obvodu vyčleněná je přiřazena k obvodu se stejným volebním cyklem, Nejvyšší správní soud připomíná, že v řízení o návrhu na neplatnost volby kandidáta mohl posoudit pouze aktivní legitimaci navrhovatele, nikoliv však racionalitu zákonodárcem zvoleného řešení. Změna volebních obvodů byla provedena zákonem, kterým jsou soudci vázáni (čl. 95 odst. 1 Ústavy). Je věcí zákonodárce, aby při úpravě volebních obvodů zohlednil požadavky čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a změny učinil tak, aby co nejvíce šetřil práva voličů. Zvolené řešení zákonodárce v tomto konkrétním případě soud nepovažuje, a netvrdí to ostatně ani navrhovatel, za účelové, jehož důsledkem by byla manipulace volebních výsledků.

[9.] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. listopadu 2012

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu